

AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka: 0100-3/2017/48

Datum: 4.12.2017

Zadeva: Odgovor na prejete pripombe na predlog Tarife 2018 o vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila, za plačilo za uporabo radijskih frekvenc in za plačilo za uporabo elementov oštevilčenja

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, v nadaljnjem besedilu agencija, je dne 13.11.2017 na svoji spletni strani objavila predloge splošnih aktov, ki se nanašajo na plačila, namenjena financiranju agencije, med njimi tudi predlog Tarife 2018 o vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila, za plačilo za uporabo radijskih frekvenc in za plačilo za uporabo elementov oštevilčenja, v kateri je določila vrednosti točk za leto 2018.

Hkrati z objavo je zavezanca za plačilo po predlaganih tarifah pozvala, da podajo svoje mnenje, pripombe in predloge glede načrtovane izdaje ali spremembe tarife do 28.11.2017

Agencija je do roka za oddajo pripomb prejela en dopis s pripombami k predlogu Tarife 2018 o vrednosti točke za letno plačilo na podlagi obvestila, za letno plačilo za uporabo radijskih frekvenc in za letno plačilo za uporabo elementov oštevilčenja. Dopis je poslalo Združenje za informatiko in telekomunikacije pri Gospodarski zbornici Slovenije, v nadaljnjem besedilu SOEK.

SOEK ugotavlja, da tako kot prejšnje leto, tudi tokrat žal ne more oblikovati ustreznih strokovnih pripomb na predlog tarife, saj predlagane višine ni mogoče preveriti. Razlog za to je oblika PDFN 2018, (Program dela in finančni načrt Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije za leto 2018) ki ne omogoča preveritve porabe (ne opredeljuje stroškov za opravljanje aktivnosti, ki jih izvaja na podlagi veljavne zakonodaje), pa tudi pomanjkanje regulatorne strategije, na to da je opozarjal že prejšnje leto.

Enako kot pretekla obdobja se tudi letos ne da izogniti ugotovitvi, da agencija tudi to leto načrtuje bistveno več sredstev, kot jih nato porabi, kar pomeni nesorazmerno in neupravičeno finančno obremenjevanje zavezancev za plačilo. Tudi presežki preteklih let še niso porabljeni, zato je tolikanj bolj nerazumljiva navedba agencije, da bi morala biti vrednost točke višja, v zvezi s čimer SOEK vljudno prosi za pojasnilo podlage potreb agencije za tako zvišanje. Vsekakor je SOEK mnenja, da za zvišanje tarif ni nikakršne osnove. Ravno nasprotno, tarife bi se v letu 2018 morale znižati, tako da bi se ves presežek prihodkov nad odhodki preteklih let uporabil za kritje presežka odhodkov nad prihodki v letu 2018, sicer se bodo neupravičeno ustvarjali novi presežki in viciozni krog se bo nadaljeval.

Glede na to, da je agencija že omenila obstoj sistema načrtovanja, bi operaterji, zavezanci k plačilu na podlagi obvestila, k plačilu za uporabo radijskih frekvenc in letno plačilo za uporabo oštevilčenja,

Stegne 7, p.p. 418, 1001 Ljubljana, telefon: 01 583 63 00, faks: 01 511 11 01, e-naslov: info.box@agencija-rs.si, www.agencija-rs.si, davčna

št.:10482369

pričakovali jasnejšo dezagregacijo stroškov na načrtovane finančne in človeške vire, vključene v posamezni projekt ter natančno specifikacijo projektov, s pričetkom in zaključkom trajanja. Zgolj navajanje zakonsko določenih nalog agencije namreč ne predstavlja dodatnih informacij, na podlagi katerih bi lahko SOEK sploh oblikoval mnenje.

Nazadnje pa opozarja tudi na nekatere načrtovane projekte agencije, ki pa po mnenju SOEK ne spadajo v pristojnost agencije – »Pri optimizaciji investicijskih vlaganj v infrastrukturo bo agencija nadgradila sistem za nadzor gradnje, prenove, evidentiranja in souporabe javne komunikacijske infrastrukture (z uvedbo spletnega obrazca, ki bo omogočil avtomatizacijo in večjo preglednost ter uporabnost podatkovne baze), nadaljevala z izvajanjem kartiranja in analiziranja obstoječe gospodarske javne infrastrukture v državi, primerne za souporabo pri gradnji hitrih elektronskih komunikacijskih omrežij, vodila koordinacijo (organizacija posvetov in delavnic z vključenimi deležniki, kot so infrastrukturalni operaterji, lokalne skupnosti idr.) in nadzor nad investicijskimi projekti ter spremljala možnosti (so)uporabe telekomunikacijskih in drugih omrežij z namenom pocenitve in optimizacije izgradnje omrežij.«

Če agencija opravlja naloge iz izvorne pristojnosti drugega organa, naj ta organ zagotovi tudi financiranje teh nalog. Te naloge po našem mnenju spadajo pod pristojnost resornega ministrstva in ne toliko med pristojnosti agencije – če jih je na agencijo preneslo ministrstvo, mora za njihovo izvedbo zagotoviti tudi potrebna sredstva.

V delu upravljanja frekvenčnega spektra na prvi pogled skoraj ni zaslediti za operaterje finančno najbolj obremenjujočega projekta agencije za leto 2018, in sicer priprave na javni razpis za podelitev prostih frekvenc, izvedba javnega razpisa in dražbe frekvenc v frekvenčnem pasu 700 MHz, za kar je ministrstvo že izdalo strateške usmeritve, prav tako pa je agencija izdala povzetek posvetovalnega dokumenta, v katerem navaja, da bo dražba v letu 2018. Zaradi načrtovanja odhodkov in pripravljalnih dejanj, nas preseneča, da agencija temu ne posveča nikakršne pozornosti, zato se sprašujemo, če bo napovedana dražba sploh izvedena. Ali namerava agencija vse stroške priprave javnega razpisa in izvedbe dražbe financirati iz plačila administrativnih stroškov za izvedbo dražbe, ki jih skladno z določilom 2. odst. 44. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1, Ur. l. RS, št. 109/2012, 110/2013, 40/2014 - ZIN-B, 54/2014 - odl. US, 81/2015, 40/2017), v nadaljnjem besedilu ZEKom-1, plačajo dražitelji?

Agencija v načrtu prihodkov za leto 2018 načrtuje 450.265 EUR prihodkov iz naslova zaračunanih administrativnih stroškov javne dražbe. Iz objavljenega Programa dela in finančnega načrta agencije je razvidno, da bo v letu 2018 agencija izvedla samo javno dražbo za frekvence v frekvenčnem pasu 700 Mhz. Glede na navedeno so načrtovani prihodki iz administrativnih stroškov nesorazmerno visoki, saj ni pričakovati potrebe po najemanju dragih svetovalnih družb in kompleksnih dražbenih mehanizmov za podelitev frekvenc v enem samem pasu. SOEK predlaga, da se ti stroški vsaj prepolovijo.

Končno SOEK predlaga, da naslovni organ pripombe preuči ter ustrezno dopolni ugotovitve ter ustrezno, ob upoštevanju porabe presežkov ter izogibanju ustvarjanja novih presežkov, zniža vrednost točk za 2018.

Agencija na prejete pripombe odgovarja:

Glede oblikovanja PDFN in splošnega prikaza pridobivanja in porabe sredstev agencija v odgovor navaja:

Pri pripravi tarife 2018 je Agencija izhajala iz potrebnega pokrivanja stroškov za izvajanje posameznih dejavnosti agencije, glede na načrtovane cilje in naloge, ter dodatno upoštevala tudi porabo presežkov prihodkov nad odhodki iz preteklih let.

Ker v preteklosti ni bilo moč realizirati vseh načrtovanih odhodkov je agencija v letu 2018 preišljeno in restriktivno načrtovala odhodke, ki še omogočajo doseganje zastavljenih ciljev. Višina celotnih odhodkov glede na posamezna leta 2016 (6,66 mio EUR), 2017 (6,78 mio EUR) in 2018 (6,56 mio EUR) je primerljiva, kljub večjemu številu zaposlenih (77 v letu 2016, 89 v letu 2017, ter načrtovano 97 v letu 2018). Poleg tega so stroški izvedbe posameznih nalog iz programa dela in finančnega načrta za leto 2018 oblikovani tudi na podlagi predhodno izvedene raziskave trga oz. na podlagi pridobljenih ne zavezujočih ponudb.

Agencija je že pri pripravi tarif za leto 2016 upoštevala usmeritve takratnega resornega ministrstva in presežek leta 2014 usmerjeno uporabila za znižanje tarif, in sicer pri plačilih

- za uporabo elementov oštevilčenja znižanje za 40 %,
- na podlagi obvestila znižanje za 39 % in
- za uporabo radijskih frekvenc znižanje za 44 %.

Ker v letu 2016 ni bilo mogoče realizirati vseh načrtovanih odhodkov, je del presežka v višini cca 2 mio EUR z leta 2014 ostal neporabljen. Posledično je agencija s porabo presežka iz leta 2014 nadaljevala tudi v letu 2017 in ga ustrezno uporabila pri izračunu tarif za leto 2017. Agencija je pri pripravi tarif v 2018 upoštevala neporabljene potrjene presežke leta 2014 in 2015, ter tako v primerjavi z letom 2017 ohranila enake višine tarif pri vseh vrstah plačil, razen pri plačilih v povezavi z nalogami za izvajanje železniškega prometa.

Ker se tarifa določi vnaprej je obseg pobranih sredstev v nekaterih preteklih letih močno odstopal od načrtovanih stroškov, predvsem zaradi prepozne sprejema tarife oziroma njene opustitve sprejema v pravem času, zaradi česar je nastalo nesorazmerje med pobranimi in porabljenimi sredstvi. Poleg navedenega, je dodaten razlog za nastanek presežkov tudi v delno realiziranih ali (ne)realiziranih nalogah. Agencija porablja presežke po časovni dinamiki, kot so bili ustvarjeni. V letu 2018 tako načrtuje porabo celotnega presežka leta 2014 in del presežka leta 2015. Preostali neporabljeni presežki v višini cca 1,7 milijona EUR (ocenjeni na dan 01.01.2019) predstavljajo vir za financiranje investicij v letu 2019 in rezervo za stabilno delovanje agencije (zagotavljanje likvidnosti za prve mesece v poslovnem letu, ko odločbe tekočega leta še niso plačane).

Agencija je strateške naloge predstavila v okviru programa dela in finančnega načrta za leto 2018, skladno z drugim odstavkom 88. člena ZEKom-1 pa bo agencija pripravila strategijo regulacije in jo predstavila deležnikom.

Glede na pripombe deležnikov o podrobnosti obrazložitvi FN po področjih dela pa agencija pripominja, da je način priprave tarife skladen z področno zakonodajo, da agencija vodi knjigovodske evidence tako, da evidentira načrtovanje in porabo sredstev iz plačil za pokritje stroškov, ki nastanejo z izvajanjem nalog agencije na določenem področju reguliranja. Samo na tak način je mogoče zagotoviti, da se zasleduje namenska uporaba sredstev plačil in ciljna poraba presežka tam kjer nastaja.

Glede podanega mnenja o (ne)pristojnosti agencije za aktivnosti na področju investicijskih vlaganj v infrastrukturo je potrebno najprej pojasniti, da agencija opravlja funkcijo enotne informacijske točke v delu iz člena 6 Direktive 2014/61/EU. Navedena Direktiva namreč v tretjem odstavku v zvezi s prvim odstavkom 6. člena (Preglednost v zvezi z načrtovanimi deli) zahteva, da dajo omrežni operaterji (zaprošene) osnovne informacije o tekočih ali načrtovanih gradbenih delih na fizični infrastrukturi na voljo prek enotne informacijske točke zaradi pogajanj o dogovorih o usklajevanju gradbenih del iz 5. člena te direktive.

Zgoraj predstavljene informacije - namere o gradnji telekomunikacijske in druge javne infrastrukture - agencija objavlja na spletnih straneh, kot to določa 9a. člen ZEKom-1. Zaradi velikega povečevanja števila objav na spletu je obstoječ način objav postal nepregleden in le stežka služi svojemu zakonskemu namenu. Poleg tega pa je novela zakona roke za objavo tako skrajšala, da obstoječi način le-tem ne more slediti. Agencija mora zato postaviti novo okolje za objavo informacij o nameravanih gradnjah v javno infrastrukturo, ki bo omogočal večjo hitrost, boljšo preglednost in sledljivost objav. Na ta način bo agencija ustrezno izvajala funkcijo delne enotne informacijske točke, kot je doslej priglasila med ukrepi, ki prenašajo Direktivo. Preglednejše okolje pa mora omogočati tudi kasnejšo analizo vnesenih prijav za potrebe izvajanja nadzora nad objavami, kot tudi nadzora vpisov omrežij v kataster javne infrastrukture ter v prihodnjih letih nadzora izpolnjevanja zavez izkazanega tržnega interesa – vse navedeno pa so zakonske pristojnosti agencije. V tem delu bo olajšan tudi zajem podatkov za poročanja Evropski komisiji.

Na že omenjenem področju nadzora (pri čemer agencija izpostavlja samo področje infrastruktur, skupne gradnje in souporabe le-teh) se z novelacijo širijo tudi pristojnosti agencije. Vidnejše nove pristojnosti so nadzor pravilnosti sporočanja podatkov o lokaciji in trasi, vrsti in trenutni uporabi komunikacijskega omrežja ter pripadajoče infrastrukture, vključno s številom posameznih pripadajočih vodov.

Glede koordinacije in delavnice z vključenimi deležniki, kot so infrastrukturalni operaterji, lokalne skupnosti idr., agencija citira določilo 10. odstavka 9. čl. ZEKom-1, ki določa: "Lokalne skupnosti v okviru svojih pristojnosti pospešujejo gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture in, kjer je to primerno, sodelujejo z agencijo. Pri tem zlasti določijo pogoje za gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture v svojih prostorskih aktih, sklepajo služnostne in druge pogodbe z operaterji na svoji infrastrukturi, obveščajo operaterje in agencijo o nameravanih bodočih posegih v svojo obstoječo infrastrukturo ter lahko načrtujejo gradnjo odprtih javnih komunikacijskih omrežij."

Skozi sodelovanje v preteklih letih je agencija pri večjem segmentu deležnikov ugotovila veliko nepoznavanje predmetnega področja in zato ves čas skuša delovati tudi v smislu posredovanja

informacij, pri čemer se je organizacija delavnic izkazala kot zelo učinkovita (število prijav gradenj, lokacij teh gradenj in prijav interesov za skupne gradnje med investitorji in zainteresiranimi soinvestitorji v gradnjo TK omrežij se je namreč v zadnjih letih povečalo tudi do nekaj 10-krat; pri čemer eksponentno narašča prav segment, katerega dodatno ureja novela ZEKom-1C z implementacijo določb Direktive 2014/61/EU, tj. področje skupne gradnje in souporabe drugih gospodarskih infrastruktur).

Glede pripomb v zvezi z upravljanjem frekvenčnega spektra, agencija navaja, da je javni razpis za podelitev prostih frekvenc z javno dražbo omenila v PDFN v podpoglavju 1.1 RAZVOJ JAVNIH KOMUNIKACIJSKIH STORITEV poglavja V UPRAVLJANJE Z OMEJENIMI NARAVNIMI DOBRINAMI. V skladu z 2. točko drugega odstavka 44. člena ZEKom-1 je eden od pogojev, da se ponudnik kvalificira na javno dražbo, plačilo administrativnih stroškov za izvedbo javne dražbe. Administrativni stroški za izvedbo javne dražbe predstavljajo vse stroške agencije v zvezi s pripravo in izvedbo javne dražbe, ki pa ne vključujejo stroškov dela redno zaposlenih na Agenciji. Bruto stroški dela zaposlenih so del rednih stroškov za plače zaposlenih na agenciji in jih v skladu z objavljenim PDFN agencija pokriva iz rednih prihodkov agencije. Administrativne stroške krijejo vsi dražitelji v enakih deležih.

Glede pripombe na načrtovane prihodke ter posledično izvedbo »javne dražbe samo v frekvenčnem pasu 700 MHz«, agencija navaja, da bo agencija javni razpis z javno dražbo za podelitev prostih frekvenc v frekvenčnem pasu 700 MHz izvedla v skladu s strateškimi usmeritvami ministrstva po predhodni pripravi strategije upravljanja z radiofrekvenčnim spektrom. Agencija bo pri pripravi javnega razpisa sledila usmeritvam ministrstva in pripravila podelitev razpoložljivih radijskih frekvenc tako, da bo prišlo do njihovega draženja med zainteresiranimi operaterji mobilnih komunikacij in tako zasledovala doseganje primerne, zakonsko dovoljenega enkratnega nadomestila, ki je sorazmeren možni uporabi razpisane omejene naravne dobrine.

Frekvenčni pas 700 MHz je eden primarnih pasov za uvajanje 5G tehnologije z izredno dobrimi propagacijskimi lastnostmi, zato je podelitev tega pasu strateškega pomena za državo. Poleg tega pa bo agencija v skladu z usmeritvami ministrstva ta pas namenila tudi za potrebo gradnje radijskih sistemov za uporabnike s področja sistema za javno varnost ter zaščito in reševanje (PPDR - Public Protection and Disaster Relief). Za uspešno pripravo javnega razpisa agencija potrebuje sredstva, ki so planirana na podlagi izkušenj pri izpeljavi prejšnjega razpisa z javno dražbo in ustrezni oceni potrebnih svetovalnih storitev. Agencija vztraja, da so sredstva pravilno planirana.

Drugih pripomb agencija ni prejela.

Agencija je glede na navedeno predlog tarife, v besedilu kot je bil objavljen, predložila Vladi Republike Slovenije v potrditev.

Pripravil:

Igor Sbrizaj
Področni podsekretar

direktorica:

mag. Tanja Muha